

Σχεδίαση και Υλοποίηση της Γλώσσας Προγραμματισμού lambda-cases

Δημήτρης Σαριδάκης Μπίτος

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

8 Ιουλίου 2024

Μ' αρέσει πολύ η Haskell

Τα πάντα είναι τιμές (όροι) και έχουν κάποιο τύπο:

- ▶ Σταθερές
- ▶ Συναρτήσεις
- ▶ Είσοδος/Έξοδος
 - ▶ Άρα μπορούν να είναι ορίσματα συναρτήσεων, στοιχεία λίστας κτλ

Οι τύποι τα λένε όλα.

Βοηθητικός μεταγλωττιστής:

- ▶ Μεταγλωττίζεται; Δουλεύει! (Συνήθως)
- ▶ Δεν μεταγλωττίζεται; Οι τάδε τύποι δεν ταιριάζουν.

Γιατί να γράψω κώδικα σε άλλη γλώσσα;

Γιατί δεν είναι η πιο διαδεδομένη γλώσσα;

Building εργαλεία όχι τόσο καλά:

- ▶ Φαίνεται να υπάρχει βελτίωση (από όσο λένε online)
- ▶ Δεν αφορά την διπλωματική

Δύσκολη στην εκμάθηση για αρχάριο. Ίσως παίζουν ρόλο:

- ▶ Όχι πολύ περιγραφικές λέξεις κλειδιά
- ▶ Όχι πολύ περιγραφικά ονόματα βασικών συναρτήσεων
- ▶ Γραμματική λάμδα λογισμού

Τι θα άλλαζα για μένα;

Μπορούν να συμπτυχθούν κομμάτια που γράφω πολύ συχνά;

- ▶ Ορισμοί Τιμών
- ▶ LambdaCase extension

Μπορούν να αλλάξουν κομμάτια ώστε να μοιάζουν περισσότερο στα αντίστοιχα άλλων γλωσσών όπου είναι πιο κατανοητά;

- ▶ Τελεία για attributes/members/fields
- ▶ Εφαρμογή συνάρτησης με ορίσματα σε παρένθεση

Υπάρχει κάτι καινούργιο που θα μπορούσα να προσθέσω;

- ▶ Ορίσματα στην αρχή ή στην μέση του ονόματος της συνάρτησης
- ▶ Ανώνυμες Παράμετροι
- ▶ Τύποι Δύναμης

Εφαρμογή Συνάρτησης Με Παρενθέσεις

Haskell	lcases
<pre>f x g x y z putStrLn "Hello World!"</pre>	<pre>f(x) g(x, y, z) print("Hello World!")</pre>

Ορίσματα πριν ή στην μέση:

<pre>show x mod x y map f l</pre>	<pre>(x)to_string (x)mod(y) apply(f)to_all_in(l)</pre>
---	--

Ανώνυμες Παράμετροι

Σε οποιαδήποτε συνάρτηση μπορούν να λείπουν οποιαδήποτε από τα ορίσματα: κάτω παύλα.

Τα υπόλοιπα είναι παράμετροι.

Νέα συνάρτηση με είσοδο τα κενά ορίσματα.

$f(_, 1.61, 42)$	$x \Rightarrow f(x, 1.61, 42)$
$f(3.14, _, 42)$	$x \Rightarrow f(3.14, x, 42)$
$f(_, 1.61, _)$	$(x, y) \Rightarrow f(x, 1.61, y)$

Ανώνυμες Παράμετροι

```
greetings : ListOf(String)s  
  = ["hey!", "hello!", "hi!"]
```

```
length_of(_) : String => Int
```

```
apply(_)to_all_in(_)  
  : (T1 => T2) x ListOf(T1)s => ListOf(T2)s
```

```
apply(length_of(_))to_all_in(_)  
  : ListOf(String)s => ListOf(Int)s
```

```
apply(_)to_all_in(greetings)  
  : (String => T1) => ListOf(T1)s
```

```
>>> apply(length_of(_))to_all_in(greetings)  
  : ListOf(Int)s  
  = [4, 6, 3]
```

Το ίδιο σε Haskell

```
greetings :: [String]
greetings = ["hey!", "hello!", "hi!"]

length :: String => Int

map :: (a -> b) -> [a] -> [b]

map length :: [String] -> [Int]

flip map :: [a] -> (a -> b) -> [b]

flip map greetings :: (String -> a) -> [a]

>>> map length greetings
= [4, 6, 3]
```


Ανώνυμες Παράμετροι: tuples και λίστες

Αντίστοιχα μπορούμε να αφήσουμε κενά στοιχεία tuple ή λίστας.

Νέα συνάρτηση με είσοδο τα κενά στοιχεία.

```
(42, _) : T1 => Int x T1
```

```
(_, 3.14, _) : T1 x T2 => T1 x Real x T2
```

```
[42, _] : Int => ListOf(Int)s
```

```
[_, 3.14, _] : Real^2 => ListOf(Real)s
```

Αντίστοιχα σε εκφράσεις τελεστών: παρακάτω.

Ορισμοί tuple_type και postfix functions

tuple_type αντίστοιχα:

- ▶ structs σε C
- ▶ classes σε OOP: μόνο attributes
- ▶ records σε Haskell

Δημιουργείται αυτόματα ένα postfix function για κάθε field:

- ▶ Κατευθείαν με όρισμα: `some_person.last_name`
- ▶ Συνάρτηση Μόνη της: `_.last_name`

Ορισμοί tuple_type και postfix functions

```
tuple_type Name
value (first_name, last_name) : String^2

awesome_guy: Name
  = ("Leonhard", "Euler")

>>> awesome_guy.last_name
  : String
  = "Euler"

>>> _.last_name
  : Name => String

>>> apply(_.last_name)to_all_in(_)
  : ListOf(Name)s => ListOf(String)s
```

postfix functions για tuples που έχουν τύπο γινόμενο

"_.1st", "_.2nd", "_.3rd", ... για tuples που έχουν τύπο γινόμενο.

```
tuple : Real x String  
      = (1.618, "golden ratio")
```

```
origin : Real^3  
       = (0, 0, 0)
```

```
>>> tuple.2nd  
     = "golden ratio"
```

```
>>> origin.2nd  
     = 0
```

".change" postfix function

Συναρτήση αλλαγής στοιχείων tuple

```
state.change{counter = counter + 1}  
point.change{z = 2.718}
```

```
tuples : ListOf(Int^2)s  
  = [(1, 2), (3, 4), (5, 6)]  
>>> apply(_.change{1st = 1st + 1})to_all_in(tuples)  
  = [(2, 2), (4, 4), (6, 6)]
```

```
name : Name  
  = ("Jacob", "Bernoulli")  
change_first_name_to(_) : String => Name  
  = name.change{first_name = _}  
>>> change_first_name_to("Daniel")  
  = ("Daniel", "Bernoulli")
```

Ορισμοί `or_type` και `prefix functions`

`or_type` αντίστοιχα:

- ▶ C, C++ κτλ: `enum types` αλλά πιο γενικά
- ▶ Haskell: τα πάντα είναι `data`, συμπεριλαμβάνουν `tuple types`, `or types`

Οι τιμές τους χωρίζονται σε περιπτώσεις (με ή χωρίς εσωτερικές τιμές).

Δημιουργείται αυτόματα ένα `prefix function` για κάθε περίπτωση με εσωτερική τιμή:

- ▶ Κατευθείαν με όρισμα: `the_value:1`
- ▶ Συνάρτηση Μόνη της: `the_value:_`

Pattern matching με συνάρτηση `"cases"`.

Ορισμοί or_type και prefix functions

```
or_type Bool  
values true | false
```

```
or_type Possibly(T1)  
values the_value:T1 | no_value
```

```
or_type Result(T1)OnError(T2)  
values result:T1 | error:T2
```

```
>>> the_value:1  
      : Possibly(Int)  
>>> the_value:_  
      : T1 => Possibly(T1)  
>>> result:1  
      : Result(Int)OnError(T1)
```

Τελεστές: Εφαρμογής Συνάρτησης

Τελεστής	Τύπος
\rightarrow	$T1 \times (T1 \Rightarrow T2) \Rightarrow T2$
\leftarrow	$(T1 \Rightarrow T2) \times T1 \Rightarrow T2$

Αποφυγή άνοιγματος και κλεισίματος πολλών παρενθέσεων σε αλυσίδα εφαρμογών.

Το όρισμα 'μπαίνει' στην συνάρτηση.

Τελεστές: Εφαρμογής Συνάρτησης

```
apply(_)to_all_in(_)  
  : (T1 => T2) x ListOf(T1)s => ListOf(T2)s  
  
length_of(_) : String => Int  
  
filter(_)with(_)  
  : ListOf(T1)s x (T1 => Bool) => ListOf(T1)s  
  
(_)is_odd : Int => Bool  
  
sum_ints(_) : ListOf(Int)s => Int  
  
strings : ListOf(String)s  
  
chars_in_odd_length_strings : Int  
  = apply(length_of(_))to_all_in(strings) ->  
    filter(_)with((_)is_odd) ->  
    sum_ints(_)
```

Τελεστές: Σύνθεσης Συναρτήσεων

Τελεστής	Τύπος
$\circ>$	$(T1 \Rightarrow T2) \times (T2 \Rightarrow T3) \Rightarrow (T1 \Rightarrow T3)$
$<\circ$	$(T2 \Rightarrow T3) \times (T1 \Rightarrow T2) \Rightarrow (T1 \Rightarrow T3)$

Γιατί να γράφεις παραμέτρους όταν μπορείς να κάνεις σύνθεση;

Μοιάζουν με σύνθεση στα μαθηματικά.

‘Δείχνουν’ από πρώτη συνάρτηση σε δεύτερη.

Τελεστές: Σύνθεσης Συναρτήσεων

```
split(_)to_words : String => ListOf(String)s
```

```
apply(_)to_all_in(_)  
  : (T1 => T2) x ListOf(T1)s => ListOf(T2)s
```

```
reverse_str(_) : String => String
```

```
merge_words(_) : ListOf(String)s => String
```

```
reverse_words_in(_) : String => String  
  = split(_)to_words o>  
    apply(reverse_str(_))to_all_in(_) o>  
    merge_words(_)
```

Τελεστές: Αριθμητικοί

Τελεστής	Τύπος
<code>^</code>	<code>(@A)To_The(@B)Is(@C) --> @A x @B => @C</code>
<code>*</code>	<code>(@A)And(@B)Multiply_To(@C) --> @A x @B => @C</code>
<code>/</code>	<code>(@A)Divided_By(@B)Is(@C) --> @A x @B => @C</code>
<code>+</code>	<code>(@A)And(@B)Add_To(@C) --> @A x @B => @C</code>
<code>-</code>	<code>(@A)Minus(@B)Is(@C) --> @A x @B => @C</code>

Ότι περιμένει κανείς για τους στάνταρ τύπους.

Γενικευμένοι για κόλπα python (κρατώντας την σιγουριά τύπων!).

Τελεστές: Αριθμητικοί

```
>>> 'a' + 'b'
= "ab"
>>> 'w' + "ord"
= "word"
>>> "Hello " + "World!"
: String
= "Hello World!"
>>> 5 * 'a'
: String
= "aaaaa"
>>> 5 * "hi"
: String
= "hihihihihi"
>>> "1,2,3" - ','
: String
= "123"
```

Τελεστές: Σχισιακοί και Λογικοί

Op	Τύπος
==	(@A)And(@B)Can_Be_Equal --> @A x @B => Bool
!=	(@A)And(@B)Can_Be_Unequal --> @A x @B => Bool
>	(@A)Can_Be_Greater_Than(@B) --> @A x @B => Bool
<	(@A)Can_Be_Less_Than(@B) --> @A x @B => Bool
>=	(@A)Can_Be_Gr_Or_Eq_To(@B) --> @A x @B => Bool
<=	(@A)Can_Be_Le_Or_Eq_To(@B) --> @A x @B => Bool
&	(@A)Has_And --> @A^2 => @A
	(@A)Has_Or --> @A^2 => @A

Μπορούν να συγκριθούν διαφορετικοί τύποι.

Τελεστές 'και' και 'ή' πολυμορφικοί για να χρησιμοποιούνται και για bitwise operations.

todo slide με παραδείγματα

Τελεστές: Περιβάλλοντος

Op	Τύπος
; >	$(@E)Has_Use \rightarrow @E(T1) \times (T1 \Rightarrow @E(T2)) \Rightarrow @E(T2)$
;	$(@E)Has_Then \rightarrow @E(T1) \times @E(T2) \Rightarrow @E(T2)$

Για συνδιασμούς δράσεων σε περιβάλλον (IO, State κτλ).

Αντιστοιχούν στους operators "bind" και "then" των Monads.

Τελεστές: Περιβάλλοντος

```
main: (EmptyVal)FromIO  
  = print("I'll repeat the line") ; get_line ;> print(_)
```

κτλ

σλιδε με ανώνυμη παράμετρο σε έκφραση τελεστών 42 κτλ

Εκφράσεις Συναρτήσεων

$a \Rightarrow 17 * a + 42$

$(x, y, z) \Rightarrow \text{sqrt}(x^2 + y^2 + z^2)$

Αστερίσκος για παραμέτρους που δεν έχουν σημασία

$* \Rightarrow 42$

$(x, *, z) \Rightarrow x + z$

Matching σε παραμέτρους tuples

$((x1, y1), (x2, y2)) \Rightarrow (x1 + x2, y1 + y2)$

Εκφράσεις Συναρτήσεων "cases"

```
(_)is_forty_two: Int => Bool  
  = cases  
    42 => true  
    ... => false
```

```
gcd_of(_)and(_): Int^2 => Int  
  = (x, cases)  
    0 => x  
    y => gcd_of(y)and((x)mod(y))
```

```
traffic_lights_match(_, _): TrafficLight^2 => Bool  
  = (cases, cases)  
    (green, green) => true  
    (amber, amber) => true  
    (red, red) => true  
    ... => false
```

Εκφράσεις Συναρτήσεων "cases"

```
apply(_)to_all_in(_)  
  : (T1 => T2) x ListOf(T1)s => ListOf(T2)s  
  = (f(_), cases)  
    [] => []  
    [head, tail = ...] =>  
      f(head) + apply(f(_))to_all_in(tail)  
  
(_)is_sorted: ListOf(Int)s => Bool  
  = cases  
    [x1, x2, xs = ...] => (x1 <= x2) & (x2 + xs)is_sorted  
    ... => true
```

Ορισμοί Τιμών

```
foo: Int  
  = 1
```

Ομαδοποίηση ορισμών:

```
val1, val2, val3: Int, Bool, Char  
  = 2, true, 'a'
```

Λέξη κλειδί "all":

```
int1, int2, int3: all Int  
  = 1, 2, 3
```

Εκφράσεις με "where"

```
sort(_): ListOf(Int)s => ListOf(Int)s
= cases
  [] => []
  [head, tail = ...] =>
    sort(less_l) + head + sort(greater_l)
  where
    less_l, greater_l: all ListOf(Int)s
      = filter(tail)with(_ <= head)
      , filter(tail)with(_ > head)
```

Τύποι

	lcases	Haskell
Παραμετρικές μεταβλητές τύπων	T1 T2 T3	a b c
Ad hoc μεταβλητές τύπων	@A @B @C	a b c
Τύποι εφαρμογής συνάρτησης τύπου	Possibly(Int)	Maybe Int
Τύποι γινόμενα	Int x Real x String	(Int, Double, String)
Τύποι δύναμης	Int ³	(Int, Int, Int)
Τύποι συνάρτησης	Int => Int	Int -> Int

Τύποι με προϋπόθεση

`(@A)And(@B)Add_To(@C) --> @A x @B => @C`

`(@A)Is(@B)s_First --> @B => @A`

`(@E)Has_Use --> @E(T1) x (T1 => @E(T2)) => @E(T2)`

Haskell

`Add a b c => a -> b -> c`

`Show a => a -> String`

`Monad m => m a -> (a -> m b) -> m b`

Πατσούκλια Τύπων

```
type_nickname Ints = ListOf(Int)s  
type_nickname IntStringPairs = ListOf(Int x String)s  
type_nickname IO = (EmptyVal)FromIO  
type_nickname Res(T1)OrErr = Result(T1)OrError(String)
```

type στην Haskell

Λογική Τύπων

Μηχανισμός ad hoc πολυμορφισμού στην `λcases`.

Αντιστοιχεί στα `type classes` (`MultiParamTypeClasses` extension).

Ορισμοί Προτάσεων Τύπων

Ατομικές, class

Μετονομασίας

Θεωρήματα Τύπων

instance

Υλοποίηση Parser

Βιβλιοθήκη Parsec

Μετάφραση σε Haskell

Συμπεράσματα

Τι έχει γίνει

Τι θα ήταν καλό να γίνει